

Rugalmas Recovery College

Az átalakulási cselekvési terv

©Centre for mental health case development, Czech Republic, január

2023 Szerzők: Kubinová Petra, Zdeněk Císař, Juraj Marendiak et al.

Az Európai Unió finanszírozásával. Az itt szereplő vélemények és állítások a szerző(k) álláspontját tükrözik, és nem feltétlenül egyeznek meg az Európai Unió vagy az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA) hivatalos álláspontjával. Sem az Európai Unió, sem az EACEA nem vonható felelősségre miattuk.

Tartalomjegyzék

Üdvözljük!.....	3
Háttér.....	4
Mi az a Recovery College és hogyan illeszkedik a közösségi mentális egészségügyi ellátórendszerbe?.....	4
Az erősségek és a változtatási lehetőségek elemzése.....	5
Kérdőíves felmérés.....	5
A tanítás utáni visszajelzések értékelése és a tanítás hatása a tanulók felépülésére.....	6
Problémaelemzés.....	7
Összefoglaló és a változtatáshoz szükséges legfontosabb pontok.....	9
Átalakítási cselekvési terv.....	9
Hogyan fejlődött az átalakulási cselekvési terv, és mi a célja?.....	9
Az átalakulási cselekvési terv célkitűzései és ütemterve.....	10
Az átalakulási cselekvési terv megvalósításának lépései	11
Előkészítő szakasz	11
Megvalósítási szakasz - várható változások és a cselekvési terv végrehajtásához szükséges lépések.....	11
1. lépés - Rugalmas csapat.....	12
2. lépés - Tanfolyami/hétfégi találkozók portfóliója.....	15
3. lépés - Stratégiai partnerség.....	16
4. lépés - A Rugalmas Recovery College kísérleti megvalósítása.....	16
5. lépés – Értékelés.....	17
A Rugalmas Recovery College által nyújtott innováci.....	18

Üdvözöljük!

Kedves jelenlegi és leendő kollégák! Kedves Recovery College rajongók. Kedves Mind, akik kíváncsiak arra, hogy mit találtunk ki a Recovery College-ban. Kedves olvasók.

Ez a szöveg a prágai Recovery College több mint 6 évét tükrözi. A dokumentum 6 hónapos részletes elemzés eredménye arról, hogyan működik a Recovery College a jelenlegi formájában. Egyúttal a változás reménye is, amelynek áttekintésére most meghívjuk Önöket.

A Recovery College csapata számos megbeszélés során nagy mennyiségű információt dolgozott fel - a diákoktól, az oktatóktól, az együttműködő szervezetektől. Megpróbáltunk olvasni a sorok között és meghallgatni a kimondatlant.

Kialakult egy elképzelés a Recovery College új formájáról. Mi ezt a Rugalmas Recovery College-nek nevezzük. Lényege olyan elveken alapul, amelyek fontosak számunkra, és amelyeket szeretnénk megosztani Önökkel.

Kérjük, bocsássák meg a szövegben használt tényszerű és nyers nyelvezetet. Úgy tűnhet, hogy elveszett az a kedvesség és támogatás, ami a Recovery College-ra annyira jellemző. Ennek gyakorlati oka van. Ez pedig az, hogy a változás és a cél pontos leírására törekszünk, ahová el akarunk jutni. Részletesen, olyan formában, amely lefordítható egy projektpályázatra. Hogy még a kívülállók számára is világos legyen, miről van szó.

Szeretnénk, ha tudnád, hogy mindig nyitottak vagyunk a beszélgetésre, a találkozásra, a közös alkotásra. És már nagyon várjuk!

A Recovery College csapata nevében Petra Kubinová

Február 2023

Háttér

Mi az a Recovery College és hogyan illeszkedik a közösségi mentális egészségügyi ellátórendszerbe?

A Recovery College egy olyan oktatási és személyes fejlődési program, amelyet elsősorban mentális betegségben szenvedő felnőttek, hozzátartozók és a mentális egészségügyi szolgáltatásokban dolgozó szakemberek számára terveztek.

Olyan tanfolyamok és műhelyek portfólióját kínálja, amelyek készségeket tanítanak és kompetenciákat fejlesztenek a mentális betegségekből való felépüléshez. A felépülés azt jelenti, hogy a mentális egészségügyi nehézségekkel küzdő emberek képesek normális társadalmi szerepeket betölteni és normális életet élni, még akkor is, ha a betegség tünetei továbbra is fennállnak.

A Recovery College nem helyettesíti a hagyományos közoktatást, sem a mentálhigiénés és szociális szolgáltatásokat, de megfelelő kiegészítője ezeknek, lehetőséget adva a szolgáltatási ügyfeleknek, hogy kilépjenek a mentálhigiénés ellátórendszerből. Ugyanakkor Bourne és társai (2018) tanulmánya szerint a Recovery School diákjai körében alacsonyabb a szakmai szolgáltatások iránti igény.

A Recovery College koncepciója az 1990-es években az Egyesült Államokban született. A Recovery Oktatási Központ 2000-ben jött létre Arizonában. Az első felépülési iskolát Rachel Perkins és Julie Repper alapította 2009-ben az Egyesült Királyságban. Ma már több mint 100 Recovery Iskola működik a világ 20 országában, és a számuk gyorsan növekszik. Ez egy modern, bővülő módja a mentális betegségben szenvedő emberek és hozzátartozók támogatásának és társadalmi integrációjának, valamint a mentális egészségügyi szolgáltatások személyzetének szakmai fejlődésének.

E koncepció egyedisége elsősorban a szolgáltató és a igénybevevő közötti kapcsolat fogalmának megváltozásában rejlik. A professzionális mentálhigiénés szolgáltatásokban az emberek szolgáltatókra és igénybevevőkre, segítő dolgozókra és kliensekre, adókra és befogadókra oszlanak. Ez a kapcsolat természeténél fogva aszimmetrikus, még a legmodernebb és legjobban működő szolgáltatásokban is. Egy másik fontos változás, amelyet a Recovery College-ok hoznak, a mentális egészségügyi szolgáltatások (mind a szociális, mind az egészségügyi) hagyományos felfogásától való eltávolodás. A hagyományos felfogás szerint a szolgáltatásokat az ügyfelek/betegek számára nyújtott megoldások programjaként fogják fel, amelyeket a szolgáltatásban dolgozók terveznek és nyújtanak.

Ezzel szemben a Recovery College-ok olyan perspektívát kínálnak, amely a működésük legfontosabb alapelvein nyugszanak:

- Diákok megnevezés a betegek/ügyfelek és a személyzet helyett. Diáknak lenni sokkal gyakoribb és elfogadhatóbb társadalmi szerep, mint egy szolgáltatás betegének/ügyfelének lenni. A hallgatókból előadók lehetnek.
- Személyes fejlődés és készségek elsajátítása az oktatáson keresztül.
- Koprodukció (közös alkotás folyamata). A Recovery College minden kurzusát olyan emberek hozzák létre, akiknek saját tapasztalataik vannak a mentális egészségügyi problémákról, más szakemberekkel együtt.
- Úgy működik, mint egy igazi iskola. A programnak mindig van oktatási tartalma.

Az ország első Recovery College-ét a Mentális Egészségügyi Ellátásfejlesztési Központ alapította meg 2016-ban. Létrehozásában a brit koncepció inspirált minket, módszertanilag pedig a londoni CNWL Recovery & Wellbeing College munkatársai, köztük Julie Repper támogattak bennünket.

Az erösségek és a változtatási lehetőségek elemzése

Az elemzéshez a következő forrásokat használták fel:

- A leendő hallgatók és a sikeres végzettek nyilvántartása a 2017-2022-es időszakra vonatkozóan
- A tanfolyamok visszajelzéseinek értékelése, kérdőívek a Recovery Iskola tanfolyamainak a diákok felépülésére gyakorolt hatásáról a 2017-2022-es időszakra vonatkozóan
- Interjúk az oktatói csapat tagjaival és más munkatársakkal (beleértve az egyenrangú munkatársakat is), akik a 2017-2022 közötti időszakban nyújtották a szolgáltatást, 17 fővel
- Online felmérés a google forms eszközzel 2022 november-decemberében.

Kérdőíves felmérés

A kérdőív célja az volt, hogy megállapítsa a projekt megvalósításának szükségességét és azt, hogyan működik a szolgáltatás a hallgatókkal való kommunikáció szempontjából, a kurzusok formája, tartalma, terjedelme és helyszíne szempontjából. A kérdőívet elküldték a prágai mentálhigiénés szolgálatok dolgozóinak, a tanfolyamot sikeresen elvégzőknek, a mentális betegségben szenvedők családtagjainak, valamint a CRPDZ (Centre for Mental Health Care Development) honlapján és Facebook-oldalán is közzétették. A kérdőívet 200 válaszadó töltötte ki.

A Recovery College szolgáltatása iránt nagy az érdeklődés, és a felmérés megerősítette a projekt szükségességét. 200 válaszadó 90,5%-a jelezte, hogy szívesen csatlakozna a szolgáltatás képzési programjához. Ezek 27,5%-a mentális betegségben szenvedő emberek családtagja vagy hozzátartozója, 39,5%-a mentális betegségben szenvedő ember, 43%-a pedig mentális egészségügyi szolgálatban dolgozó és egyéb kapcsolódó személy, különösen diák (a százalékok összege nem adja ki a 100%-ot, mert a válaszadók több lehetőséget is megjelölhettek).

A mentális betegségben szenvedő embereknek, hozzátartozóiknak és a mentális egészségügyi szolgáltatásokban dolgozóknak hozzáférhető és világos információkra van szükségük a Recovery College-ról. A válaszadók szeretnék tudni, hogy milyen kurzusokat kínálnak számukra, hogy mit nyújtanak és miért az interneten, Facebookon és különösen egyéni kommunikációs csatornánk, e-mailen keresztül. A válaszadók 34%-a mondta, hogy barátaitól vagy kollégáitól hallott a Recovery College-ról. Ez tehát egy nem elhanyagolható külső kommunikációs forrás, amely megköveteli, hogy a hallgatók pozitív tapasztalatokat szerezzenek a szolgáltatásról.

A tanfolyamok iránt érdeklődők segítséget keresnek a személyes fejlődéshez (67%), a szakmai fejlődéshez (64%), örömmel fogadják a lehetőséget, hogy más emberekkel találkozzanak (39%), tapasztalatokat akarnak megosztani és hálózatot építeni (39%), pihenni és másképp gondolkodni (25,5%), gyakorlati tippeket és javaslatokat kapni (51%) vagy új információkat (65%). A válaszadók 21%-a örömmel venné, ha előadást tarthatna vagy közreműködhetne egy Recovery College kurzuson.

A tanfolyamok időtartamát tekintve úgy tűnik, hogy az előnyben részesített formátum a 1,5-4 óra hosszú tanfolyam. A hallgatók szívesen vennék a hétvégi foglalkozásokat, de a rendszeres találkozási formát is. A tanfolyamok optimális időpontja egyes válaszadók számára a délelőtt, mások számára a délután - mindkét esetben 50% körül van. Az esti kurzusokat a válaszadók mintegy 30%-a részesíti előnyben.

A válaszadók a személyes tanfolyamokat részesítették előnyben, melyek legkedveltebb helyszíne a Mentálhigiénés Gondozásfejlesztési Központ (58%) vagy valamelyik egészségügyi vagy szociális intézmény (35,5%). A válaszadók jelentős része online kurzusokat szeretne elvégezni (52,5%). Prágán kívül a válaszadók szintén a lakóhelyükhöz közeli vagy online kurzusokat részesítik előnyben.

A tanítás utáni visszajelzések értékelése és a tanítás hatása a tanulók felépülésére

Módszer

Módszertanilag ez egy bemeneti-kimeneti mérés volt. A cél annak meghatározása volt, hogy a válaszadók felépülési aránya különbözik-e a belépési és a kilépési időpontban. A Recovery Iskola képzési program értékeléséhez a felépülés folyamatáról szóló kérdőív (QPR- 15) cseh nyelvű változatát választották. Ez egy jó pszichometriai tulajdonságokkal rendelkező eszköz. A skála 15 tételből áll, amelyek mindegyikét a válaszadó egy 0-4-ig terjedő skálán értékeli. Minél magasabb a pontszám, annál magasabb a felépülés szintje. Minden egyes válaszadó esetében egy átlagot számoltak az összegyűjtött pontokból.

A Recovery Iskola minden diákját megkérték, hogy töltsék ki a kérdőívet a programba való belépés előtt (2022. október-novemberi időszak), majd a programból való kilépés után (2023. január). Összesen 21 párban kitöltött kérdőív érkezett. A duplikált válaszokat tartalmazó 5 kérdőívet elvetettük. Így 16 válaszadó (az összes hallgató 26%-a) adatai kerültek be az elemzésbe.

Az átlagok összehasonlításának statisztikai kiszámítására Student-féle t-próbát alkalmaztunk.

Eredmények

Azon 16 válaszadó esetében, akiknél két mérést végeztek, az átlagokat hasonlították össze. Négy személynél csökkent a pontszám, egy személynél nem változott a pontszám, a többségnél, 10 személynél pedig nőtt az átlagpontszám. Összességében javulás volt tapasztalható a gyógyulási átlagpontszámokban. Ez a különbség statisztikailag szignifikáns. Megállapíthatjuk, hogy a QPR-15 kérdőívvel mért gyógyulási arány idővel növekedett. Az eredmények ígéretesek, és arra utalnak, hogy a Recovery Iskola program pozitív hatást gyakorol a diákokra.

Korlátok

Az általunk talált elmozdulást óvatosan kell kezelni. Bizonyos korlátok magából a bemeneti-kimeneti mérésekből adódnak. Nem volt kontroll más hallgatói jellemzők tekintetében, és nem zárható ki más tényezők (igénybe vett egészségügyi és szociális szolgáltatások, öngyógyító tevékenységek és informális támogatás, spontán felépülési folyamatok stb.) hatása. Eredményeink további korlátja, hogy azok csak a programban részt vevő hallgatók kevesebb mint egyharmadára érvényesek.

Kvantitatív értékelés - következtetés

A kvantitatív adatgyűjtés arra a kérdésre összpontosított, hogy a Recovery Iskola tanfolyamain részt vevő személyek tapasztaltak-e javulást személyes felépülésükben. Ez egy bemeneti-kimeneti mérés volt. A QPR-15 kérdőívet használták. Az elemzésbe 16 válaszadót vontak be, akik a programba való belépéskor és a program végén töltötték ki a kérdőívet, a tanfolyamokba való különböző elköteleződési szinteken. A válaszadók átlagosan javulást tapasztaltak a felépülésben, és ez a különbség statisztikailag szignifikáns volt.

A QPR-15 eszköz jól alkalmazhatónak bizonyult a vizsgálat céljára, és megragadta az egyes

válaszadóiban bekövetkezett változásokat. Az eredményeket azonban óvatosan kell értelmezni. Számos más tényező is befolyásolhatta a felépüléshez kapcsolódó pontszámok javulását, és az eredmények a tanulók körülbelül egyharmadára vonatkoztathatók. A Recovery Iskola hatásainak további megértéséhez hasznos lenne kvalitatív kutatási módszereket alkalmazni.

A Recovery College 2022-es programja nem nevezhető másnak, mint rendkívül sikeresnek. Összesen 62 hallgató vett részt (mindenki legalább 1 kurzust vett fel). Az egyéni kurzusok magas értékelést kaptak a résztvevőktől. A kurzusok különböző dimenziókra vonatkozó általános "osztályzatai" nem tértek el nagymértékben az "1"-től, vagy a kiválótól. A tanulók felépülésére gyakorolt hatás értékelése szintén nagyon jónak tűnik, bár óvatosan kell lennünk a következtetéseinkben, főként azért, mert csak a tanulók egy részétől (26%) tudtunk adatokat szerezni. A résztvevők visszajelzéseiben rögzített állítások azonban megerősítik a tanulók felépülésére gyakorolt pozitív hatást.

Mindezek alapján megállapíthatjuk, hogy ez egy olyan oktatási program, amely vonzó a diákok számára, és egyedülálló lehetőségeket teremt a mentális betegségekkel kapcsolatos tapasztalatokkal rendelkező emberek és a hagyományos környezetben kívüli szerepkörben dolgozó szakemberek találkozására. Ezenkívül ez a program nagy valószínűséggel hozzájárul a résztvevők gyógyulásához.

A Recovery College 2022-es működésére reflektálva számos sikertényezőt, illetve lehetséges okot azonosítottunk, amiért a program ilyen sikeres volt.

1. A CMHCD az elmúlt években felhalmozta a Recovery College kurzusainak megtervezésével és fejlesztésével kapcsolatos know-how-t.
2. Az oktatókat - a tapasztalattal rendelkező szakértőket - a korábbi hallgatók közül toborozták. A Recovery College olyasvalami, aminek értelme van számukra, és személyes elkötelezettséggel és lelkesedéssel vágnak bele a tanításba.
3. A tanfolyamok egy része a kortárs tanácsadóknak vagy a kortárs tanácsadás iránt érdeklődőknek szól. Ez egy olyan csoport, amely nagyon nehezen találja meg a helyét a mentális egészségügyi ellátórendszerben, és nem kap megfelelő támogatást.
4. A tanfolyamok egy része online zajlott. Ez megfelel néhány olyan résztvevőnek, akik számára akadályt jelent a személyes tanfolyamokon való részvételnek (szociális elvonultság, utazási költségek stb.).
5. Sikerült javítani a tanfolyamok népszerűsítését, így a kínálat több potenciális diákhöz jutott el.
6. 2022-ben a mentálhigiénés ellátás átalakítását támogató nagy MoH-projektek, amelyek számos olyan eseményt kínáltak, beleértve a felvilágosítást és az oktatást, amelyeken részt lehetett venni, gyakorlatilag befejeződtek. A minőségi innovatív Recovery Iskola oktatás iránti igény a jövőben valószínűleg jelentős lesz.

Problémaelemzés

A Recovery College egy alacsony küszöbű program/szolgáltatás, amely a mentális betegségben szenvedő embereket, hozzátartozóikat és a mentális egészségügyi szolgáltatások szakembereit támogatja. Lehetővé teszi a különböző nézőpontok megosztását, a szakemberek és a mentális problémákkal küzdő emberek és hozzátartozóik kompetenciáinak fejlesztését. Bár ígéretes, innovatív programról van szó, amelynek hatékonysága bizonyított, a Prágai Recovery College jelenlegi formája, amely az Egyesült Királyság gyakorlatán alapul, a Cseh Köztársaságban diszfunkcionálisnak tűnik.

A Recovery College nem alkalmazkodik jelenlegi felépítésében azoknak az embereknek a változó igényeihez, akiket szolgálni hivatott.

A rugalmasság hiánya eléggé súlyos következményekkel jár. A diákok között túlsúlyban vannak a mentális betegségben szenvedők. A mentális betegségben szenvedőkhöz közel állók egyáltalán nem vesznek részt a tanfolyamokon, a mentálhigiénés szolgálat munkatársai pedig csak marginálisan. Így a tanfolyamok légréteg gyakorlatilag a mentális betegségben szenvedők számára szervezett nappali programokhoz hasonlít. Kevés a hallgató. Gyakori, hogy 10-13 hallgató jelentkezik egy tanfolyamra, és 1-5 vesz részt rajta. Ha kevés hallgató jön el egy tanfolyamra, az oktatók frusztrációt éreznek amiatt, hogy fáradságot és időt fordítottak egy olyan tanfolyam előkészítésére, amely iránt látszólag nincs érdeklődés. Az oktatók ilyenkor nem motiváltak abban, hogy továbbra is ebben a modellben dolgozzanak. Ráadásul a hallgatók alacsony száma megnehezíti a program értékelését.

Az eredmény egy hatástalan program, amely nem éri el a mentális betegségben szenvedő emberek és hozzátartozóik integrálását a többségi társadalomba, és nem kapcsolja össze a mentális betegségek megélt tapasztalatainak világát a mentális egészségügyi szakemberek világával.

- 1. A Recovery Iskola személyzeti csapata nem rendelkezik elegendő kapacitással ahhoz, hogy:**
  - a. Gondoskodik a tanulókról**
  - b. Aktív külső kommunikáció végezzen**
  - c. A hallgatók igényeinek és szükségleteinek folyamatos azonosítása és a tanfolyamoknak a hallgatók igényeihez és szükségleteihez való igazítása megtörténjen**

Következmények: kevés diák veszi igénybe a szolgáltatást. A diákok kis száma korlátozza a szolgáltatás hatásának értékelését. A Recovery Iskola csapata nem motivált arra, hogy ebben a modellben folytassa a munkát.

A szolgáltatásnyújtás gyakorlatában gyakori, hogy egy meghirdetett tanfolyamra 10-13 diák jelentkezik, és 1-5 diák vesz részt rajta. A szolgáltatás így hatástalanná válik, és az oktatók frusztrációt tapasztalnak amiatt, hogy erőfeszítést és időt fordítottak egy olyan kurzusra való felkészülésre, amely iránt látszólag nincs érdeklődés.

A kérdőíves felmérés és más források elemzése azt mutatta, hogy a potenciális hallgatók nem tudnak a szolgáltatásról. Fogalmuk sincs az előnyeikről. A szolgáltatás jelenlegi népszerűsítése a pályázó weboldalának és Facebook-oldalának része, ahol a szolgáltatás

háttérbe szorul egyéb tevékenységeik között.

A Recovery Iskola csapatának jelenlegi felállása korlátozott annak kapacitása miatt. A csapat tagjainak többsége teljes munkaidős alkalmazottként dolgozik, és ez a felállítás nem biztosít elegendő időt a szolgáltatás értékeinek és elveinek folyamatos ápolására és gyakorlati alkalmazására. A csapat nem kap folyamatos támogatást módszertani és értékrendbeli útmutatás formájában arra vonatkozóan, hogy hogyan nyújtsanak olyan szolgáltatást, amelyet a diákok igényei és szükségletei igazolnak. Így a csoport tagjai nem rendelkeznek sikerélményekkel a diákoktól érkező pozitív visszajelzések formájában. Nincs motiváció arra, hogy egy ilyen modellben folytassák a munkát. Fokozott fluktuációt tapasztalunk, különösen a szakértői pozíciókban.

2. A tanfolyamok pontos célzásának hiánya és a potenciális hallgatók megközelítése (tartalom, helyszín, a tanfolyamok hossza)

Következmény: a szolgáltatás csak a diákok egy szűk csoportja számára érhető el.

A tanfolyamok túlnyomó többségét a CRPDZ helyiségeiben tartják, és az időtartamuk 6-18 óra. A témák és a tartalom feltételezik, hogy a hallgatók a felépülés előrehaladottabb szakaszában vannak. A források elemzése azt mutatta, hogy a szolgáltatás nem áll rendelkezésre a felépülés korai szakaszában lévő hallgatók számára, akik a betegség megnyilvánulásai miatt még nem tudnak vagy nem akarnak részt venni egy tanfolyamon, pl. a jelenlegi kórházi tartózkodás miatt. Vagy betegségük miatt nem tudnak folyamatosan koncentrálni a meghatározott időbeosztáson belül. Ugyancsak nem áll rendelkezésre olyan hallgatók számára, akiknek a felépülésüket otthonuktól távol, olyan környezetben kell folytatniuk, ahol nyugalom és tér nem áll rendelkezésükre a tanuláshoz, pl. a mentális betegségben szenvedő személyek családtagjai.

A kérdőíves felmérésből az is kiderült, hogy a Recovery College tanfolyamainak kínálata nem tart lépést a kereslettel. A leendő hallgatók az általunk kínáltaktól eltérő témákat igényelnek.

3. A Recovery College nem működik szinergiában más mentális egészségügyi szolgáltatásokkal és szervezetekkel.

Következmény: a diákok körében a mentális betegségben szenvedők dominálnak. A mentális betegségben szenvedőkhöz közel álló személyek egyáltalán nem vesznek részt a kurzusokon, a mentális egészségügyi szolgálatok munkatársai pedig csak kis mértékben. A mentálhigiénés szolgálatok munkatársai nem közvetítik a Recovery College kínálatát ügyfeleiknek.

A források elemzése azt mutatta, hogy a mentálhigiénés szolgálatok dolgozói és a hozzátartozók nem tudtak a szolgáltatásról, de szívesen részt vennének a képzési programban. A Recovery College ajánlatát is szívesen igénybe vennék ügyfeleik/pácienseik javára.

Összefoglaló és a változtatáshoz szükséges legfontosabb pontok

A Recovery College egy jól bevált felnőttképzési és személyiségfejlesztő program, amelynek középpontjában a mentális egészség és a mentális betegséggel élők közösségbe való befogadása áll. A program 18 kurzusból álló portfólióval rendelkezik, amelyek rendszeresen hallgatóságra találnak, és magasan értékelik a téma kidolgozásának és a tanítás színvonalának minőségét. A Recovery College pozitív hatással van a hallgatók felépülési folyamatára, és ezáltal elősegíti társadalmi befogadásukat. A személyzet sokszínű, és a Recovery College munkatársainak többsége egyenrangú szakember.

Ugyanakkor az elemzés kimutatta, hogy a Recovery College jelenlegi felépítésével nem alkalmazkodik kellőképpen az általa kiszolgált emberek változó igényeihez. Nem teljesíti azt a potenciális lehetőséget, hogy integrálja a mentális betegségben szenvedőket és szeretteiket a társadalomba.

Ahhoz, hogy a Recovery College teljes mértékben kiaknázhassa a benne rejlő lehetőségeket, több területen is változtatásokat kell végrehajtani:

- A csapat kapacitásának megerősítése
- A hallgatói igények aktív és folyamatos azonosítása és jobb külső kommunikáció (különösen PR, közösségi média).
- A tanfolyami portfólió innovációja és átalakítása
- Stratégiai partnerségek kialakítása
- Folyamatos értékelési folyamat létrehozása

Átalakítási cselekvési terv

Hogyan fejlődött az átalakulási cselekvési terv, és mi a célja?

Az esettanulmány eredményeit folyamatosan megvitattuk a Recovery College csapatával, más szakértőkkel és együttműködő szervezetekkel. Természetesen magukat a diákokat is megkérdeztük.

A Recovery College koncepcióját az teszi jelentőségteljessé, ahogyan a reményt kezeli, és ahogyan össze tudja hozni az embereket. Ezért mindig arra törekszünk, hogy minél több embert lelkesítsünk és motiváljunk a rugalmas Recovery College-el kapcsolatos elképzelésünkkel, víziókkal. Tudtuk, hogy a legjobb terv, amelyre nem tudtunk finanszírozást szerezni, csak részleges megoldás és kompromisszum.

Ezért az Átalakítási cselekvési tervünk kidolgozásakor figyelmet fordítottunk a részletekre, miközben igyekeztünk nem túlterhelni azt információkkal. Ezért először egy áttekintő problémaelemzést készítettünk¹, majd kidolgoztuk az átalakulás logikai keretét², amely konkrét, mérhető célokat és az ezek eléréséhez vezető tevékenységek leírását tartalmazta. A tevékenységek leírása szintén nagyon konkrét.

Ez egy plasztikus leírást adott az átalakítási cselekvési tervről, amely nagyon jól használható az adománygyűjtéshez, hogy ellássunk egy Recovery College-ot, valamint a partnerségek kialakításához, a csapat működéséhez és a diákokkal való kommunikációhoz.

Bár a célok és tevékenységek nagyon konkrétan vannak leírva, mi rugalmasan gondolkodunk

róluk. Ez a Recovery College ideális működésének leírása egy meghatározott időszakra, hogy kiküszöböljük az esettanulmányból kiderülő problémákat. Nyitottak vagyunk ezek megvitatására és az aktuális felmerülő helyzetekhez való igazítására.

Az átalakulási cselekvési terv célkitűzései és ütemezése

A cselekvési terv két szakaszból áll:

1. Előkészítő szakasz - 12/2022-06/2023
2. Végrehajtási szakasz - 07/2023-09/2025

A cselekvési terv elsődleges célja egy olyan rugalmas Recovery College (FRC) kialakítása, amely reagál az általa kiszolgált emberek változó igényeire. Tágabb értelemben a cél egy olyan program létrehozása, amely egyszerre hű a Recovery College mint bizonyítékokon alapuló gyakorlat elveihez és a nemzeti kontextusban rendkívül működőképes.

A cselekvési terv olyan új megoldást vezet be és tesztl, amelynek eredményeképpen a Recovery College alkalmazkodik az igénybevevők változó igényeihez, rugalmasabbá válik, és ezáltal hatékonyabban támogatja a mentális betegségben szenvedők és hozzátartozóik beilleszkedését a többségi életbe.

A Recovery College rugalmassá válik a következő területeken:

- Azzal, ahogyan felkeresi, megszólítja és meghívja azokat az embereket, akiket segíteni hivatott (mentális problémákkal küzdő emberek, hozzátartozóik, mentális egészségügyi szakemberek).
- A tanfolyamok helyszínéhez kapcsolódóan. Ezekre különböző helyszíneken kerül sor, a hallgatók igényeinek és kívánságainak megfelelően.
- A tanfolyamok hosszában. A meglévő tanfolyamokat különböző hosszúságú tanfolyamokkal egészítik ki, beleértve a nagyon rövid képzési eseményeket és a rendszeres találkozókat is.
- A témaválasztásban, amely közvetlenül a diákok kívánságaira és igényeire reagál.
- Szerepvállalás, ahol a diákokat arra bátorítjuk, hogy próbálják ki a tutori/oktatói szerepeket.
- Az új megoldás bevezetése szélesebb, változatosabb és nagyobb számú diák számára teszi lehetővé a részvételt.
- A szolgáltatás hatékonyabbá válik a mentális betegségben szenvedő emberek és hozzátartozóik társadalmi befogadásában.

Az FSF kísérleti megvalósításában legalább 180 személy fog részt venni, akiknek 75%-a a tanfolyamokat a személyes és szakmai fejlődésük szempontjából hasznosnak fogja értékelni. Az FSF-csapat 85%-a a Recovery College csapatának érzi magát, és aktívan részt fog venni annak jövőbeli irányításában.

---

¹ A probléma elemzését a fenti szövegben ismertetjük.

² E dokumentum melléklete

A fő célkitűzés eléréséhez négy részcélt határoztak meg:

1. Olyan FRC-csapat alakul ki, amely átfogóan felkészült az FRC-program végrehajtására. A

csapat 15 főből áll majd - 3 kezesből, egy módszertanosból, egy belső és egy külső előadói csoportból, valamint 3 módszertanosból az együttműködő szervezetekből. A csapat tagjai 50%-ban olyan személyek lesznek, akiknek saját tapasztalataik vannak. A résztvevők a mentális betegségek területén szerzett tapasztalattal fognak rendelkezni. A csapat ismeri és a gyakorlatban is alkalmazza a rugalmas Recovery Iskola elveit, és kiváló előadói készséggel rendelkezik.

2. Az FRC tanfolyamok portfóliója kifejlesztésre kerül, adaptálva az oktatói stáb, a tartalom, a helyszín és a kurzusok hosszát, a célcsoportok változó igényeihez.
3. Stratégiai partnerséget hoznak létre 1 együttműködő családtagokat támogató szervezettel és 2 egészségügyi/szociális szolgáltató szervezettel, valamint egységes vizuális arculatot és kommunikációs stratégiát dolgoznak ki az FRC diákjaival.
4. Az így létrejövő programot 18 hónapon keresztül kísérleti jelleggel fogják alkalmazni. Az FRC kísérleti végrehajtása során 360 órányi kurzust fognak tartani: 240 órát személyes, 120 órát online és 3 hétvégi kurzus kerül megtartásra.

Az átalakulási cselekvési terv teljesítésének lépései

Előkészítő szakasz

Az előkészítő szakasz célja, hogy felhívja a figyelmet a Recovery College új formájára, és hogy a csapat, a diákok, a nyilvánosság és a potenciális együttműködő szervezetek is lelkesedjenek az ötletért. Egy másik fontos cél a rugalmas Recovery College finanszírozásának biztosítása.

2022 decembere és 2023 januárja során az átalakítási cselekvési terv konkrét formát öltött a problémaelemzés, a logikai keret és annak leírása formájában, hogyan működhetne a rugalmas Recovery College. Ezzel egyidejűleg a cselekvési tervből egy ESZA+ támogatási kérelmet dolgoztak ki.

Sor kerül terjesztési tevékenységekre és egy multiplikátor rendezvényre, amelyre az érdekelt feleket is meghívják.

Megvalósítási szakasz - várható változások és a cselekvési terv végrehajtásának lépései³

Az egyes lépések végrehajtása miatt a következő változásokra számíthatunk:

A Recovery College rugalmasan és érzékenyen reagál az általa kiszolgált személyek igényeire. Ez átfogó változást jelent a szolgáltatás környezetében és működésében, ami a mentális betegségben szenvedő emberek és hozzátartozóik hatékonyabb integrációját eredményezi a többségi életbe.

A változás több területen is megmutatkozik:

A Recovery College csapata elegendő idővel, tudással és készséggel rendelkezik a célcsoporttal való munkához. Folyamatosan feltérképezi a hallgatók igényeit és kívánságait, és a témák és a tartalom, a helyszín és az időbeosztás tekintetében kiigazítja a tanfolyami portfóliót. Ezáltal a szolgáltatás nagyobb számú hallgató számára válik elérhetővé, ami lehetővé teszi a szolgáltatás hatásának vizsgálatát az ő felépülésükre és társadalmi

befogadásukra vonatkozóan.

---

³ A menetrendet a melléklet tartalmazza

így a társadalmi befogadás. A diákok számának növekedése a megvalósító csoport elégedettségére is hatással van. Munkájukkal kapcsolatban sikerélményt tapasztalnak, úgy érzik, hogy a csapat érvényes tagjai, és motiváltak arra, hogy részt vegyenek a szolgáltatás jövőbeli irányításában.

A tanfolyami portfólió úgy van kialakítva, hogy megfeleljen a felépülés különböző szakaszaiban lévő diákok igényeinek. A mentális betegségben szenvedő emberek mellett a Recovery Iskola tanfolyamain részt vesznek hozzátartozóik és a mentális egészségügyi szolgálatok szakemberei is.

A tanulók folyamatos gondozását biztosító rendszer került kialakításra. A csapattagok a tanulókkal együtt dolgoznak a tanulási tervek kidolgozásán, folyamatos frissítésén és értékelésén. A tanulási tervek funkcionális eszközként szolgálnak a tanulók igényeinek és szükségleteinek azonosítására.

Funkcionális szolgáltatási kommunikációs stratégia került kialakításra. A szolgáltatás saját weboldalon és a partnerek weboldalain keresztül kerül bemutatásra. Ennek eredményeképpen a szolgáltatásról szóló információk nagyobb számú leendő diákhhoz jutnak el. A mentálhigiénés szolgálatok munkatársai közvetítik a Recovery Iskola szolgáltatásának ajánlatát ügyfeleiknek.

1. lépés - Rugalmas csapat

A tevékenység megerősíti a Recovery College csapatának kapacitását a személyzet, idő, készségek és tudás, valamint a szolgáltatás proaktív és világos prezentálásának képessége tekintetében.

A kiválasztási folyamatot követően összeáll egy csapat, amely folyamatos támogatást és útmutatást kap a szolgáltatás megértéséhez és nyújtásához. Ez a támogatás lehetővé teszi a csapat számára, hogy a hallgatók igényeinek és szükségleteinek megfelelően jobban gondoskodik a hallgatókról, és hogy hatékonyabban kommunikálja a szolgáltatást kifelé.

A tanulókkal való törődés az igényeikkel és szükségleteikkel összefüggésben a tantervi támogatás és a tanórák alatti támogatás formájában valósul meg. A támogatás módja a Recovery College alapelvein alapul.

A tanulási tervek a tanulók egyéni támogatásának eszközei lesznek. Ez egy élő eszköz, amelyet a tanulmányok során frissítenek és módosítanak. Lényege, hogy a tanuló válassza ki azokat a kurzusokat, amelyek a legjobban megfelelnek az igényeinek a felépülési folyamat során. A Recovery College munkatársainak coaching támogatásával azonosítja szükségleteit, és válaszul kiválasztja azokat a kurzusokat, amelyek a legjobban megfelelnek igényeinek.

A szolgáltatás külső kommunikációja világos, és a hallgatókat motiválja a tanulásra, mivel a tanfolyamok előnyei világosan meghatározottak.

A tevékenység megerősíti a Recovery School csapatának kapacitását a személyi állomány, az idő, a diákokkal való munkához szükséges készségek és ismeretek, valamint a szolgáltatás aktív és világos bemutatásának képessége tekintetében.

A cél egy legalább 15 főből álló FRC-csapat felállítása (az előadásokért felelős csoport csapat szakértője, a célcsoporttal való kommunikációért felelős csoport szakértője, a saját tapasztalatokkal történő munka csoportjának szakértője, az FRC módszertani szakértője, az együttműködő szervezetek módszertani szakértői, belső és külső előadói csoport).

A belső előadói csoport egy kiválasztási eljárásból kerül ki, amely felügyeli a szakértőket és az FRC módszertani szakértőjét. A csoport legalább 8 főből áll (akiknek legalább 50%-a saját tapasztalattal rendelkezik a mentális betegségekkel kapcsolatban). Ez a csapat 24 hónapig lesz foglalkoztatva összesen 2 órában.

Az FRC csapatát a cselekvési terv során szükség szerint külső oktatókkal egészítik ki. Őket teljes munkaidőben alkalmazzák majd az FRC szakértői és a belső oktatói csapat által nem fedezett tanfolyamok előkészítésére és megtartására.

A csapat a Recovery College (későbbiekben: RC) megfelelő működéséhez és a csapat szükséges rugalmasságának biztosításához két képzési szakaszban vesz részt. A csapat összesen 108 órás képzésben részesül, amely két szakaszra oszlik.

1. Alapszintű csoporttámogatás - 36 óra
2. Folyamatos csoporttámogatás - 72 óra

Az alapcsapat támogatásának célja, hogy megszilárdítsa a csapat ismereteit az RC koncepcióról és annak alapelveiről, és bevezesse a rugalmasság fogalmát. Erre az FRC kísérleti végrehajtásának megkezdése előtt kerül sor. Az egész csapat részt vesz rajta. Három kurzusra oszlik: Az FRC alapelvei (6 óra), az FRC-munkavállaló alapvető készségei (18 óra), az FRC-tanulókkal való munka alapelvei (12 óra). Minden kurzust mindig egy FRC szakmai felügyelőpáros tanít (főállásuk részeként tanítanak).

Folyamatos csoporttámogatás zajlik az FRC kísérleti megvalósítása során. A támogatás a következőkre összpontosít:

(a) a munkaszerepek szükséges rugalmasságának elérése és az FRC-csapat szakértelmének elmélyítése - 30 óra - A szakértők, a módszertani szakértő, az FRC belső és külső előadói csapata, valamint szükség szerint az együttműködő szervezetek módszertanosai vesznek részt.

b) Az előadói készségek elsajátítása és fejlesztése - 42 óra - Belső és külső előadói csapat és az FRC módszertani szakértője vesz részt.

a)

Összesen 5 tanfolyamra kerül sor. 1 tanfolyamot az FRC szakmai felügyelői tartják (főállásuk részeként tanítanak), 4 tanfolyamot pedig kulcsrakészen vásárolnak meg. A kurzusok témái: új kurzusok létrehozása (6 óra), közösségi média (6 óra), a hallgatók igényeinek és szükségleteinek azonosítása (6 óra), az online tanítás sajátosságai (6 óra), munka a visszajelzésekkel (6 óra).

b)

Ez házon belüli képzéssel és a szükséges know-how külföldről történő átadásával történik. Az oktatók oktatóknak (tutors to tutors) elnevezésű belső képzést - 36 óra - az FRC csapat belső oktatói tanítják főállásuk keretében, az oktatói csapat szakértőinek irányításával. Az egyenrangú oktatók (tutorok) fejlesztése, a velük való munka és az FRC hallgatóinak oktatói

szerepkörbe történő fejlesztése érdekében a holland Marille von den Berg-el közös tanfolyamot tartanak (6 óra). Ő 45 éves tapasztalattal rendelkezik a mentális egészségügy területén. Dolgozott pszichiátriai nővérként és szociális munkásként. Képzésben részesült többek között az erősségtámogatás, a Yucel-módszer, a photovoice, a sorstársi támogatás és a közös olvasás, a pozitív pszichológia témakörében.

Az FRC csoport havonta legalább egyszer 3 órán át ülésezik az FRC módszertani szakemberének irányításával. Összesen legalább 27 ülésre kerül sor. A projekt közepén a csapat hétvégi elvonuláson vesz részt, amelyen értékelik az FRC eddigi teljesítményét, és meghatározzák a projekt második felének végrehajtását. A találkozót a főállású szakértők és az értékelő fogja vezetni.

FRC csapat pozíció leírása

Az oktatói csoport szakértője (PS; 0,1 FTE; 27 hónap)

Vezeti az oktatói csapatot (belső és külső oktatók), garantálja az oktatók megfelelő kompetenciáinak biztosítását az FRC megfelelő működéséhez. Felügyeli az alapelvek betartását és az oktatói csoportnak az FRC működésébe és irányításába való bevonását.

Felügyeli a belső és külső előadók kiválasztását, a képzést és az oktatást az FRC csapat alapvető támogatásában, részt vesz a rendszeres csapatüléseken és a külső szakértő előadókkal és külföldi előadókkal való képzésben. Vezeti az előadói csapat belső képzését - az ún. oktatótól oktatóknak tanfolyamokat.

Tagja az Átalakítási Cselekvési Terv Tanácsának, és részt vesz annak ülésein.

A kísérleti megvalósítás során az FRC hospitálja az előadói csapatot (belső és külső), és visszajelzést ad az oktatóknak a tanításukkal kapcsolatban. Felügyeli a kurzustémák kiválasztását és előkészíti az általa tartott kurzusokat.

A célcsoporttal való kommunikáció szakértője (PS; 0,1 FTE; 27 hónap)

Meghatározza és felügyeli az FRC hallgatóival folytatott kommunikációs stratégiát. Felügyeli az alapelvek betartását és az együttműködő szervezetek bevonásának mértékét az FRC működésébe és irányításába.

Részt vesz a belső előadói csapat kiválasztásában, felügyeli az alapvető csapatmunkával kapcsolatos képzést és oktatást, részt vesz a rendszeres csapatmegbeszéléseken és a képzésekben a külső szakértő előadókkal és külföldi előadókkal.

Vezeti az Átalakítási Cselekvési Terv Tanácsát, ahol felelős az egységes vizuális arculatért és az FRC honlapjának elkészítéséért.

Vezeti a kommunikációt a hallgatókkal a csapatban és az együttműködő szervezetekben az FRC kísérleti végrehajtása során. Felügyeli a kurzustémák kiválasztását és előkészíti az általa oktatott kurzusokat.

Saját tapasztalattal történő munka szakmai felügyelője (PS; 0,1 FTE; 27 hónap)

Biztosítja, hogy minden FRC tevékenységet az önirányított tapasztalat és a hallgatók igényei

szerint hajtsanak végre, és felügyeli az FRC alapelveinek és jövőbeli irányvonalának betartását.

Részt vesz a belső oktatói csapat kiválasztásában, felügyeli a felkészülést és a tanítást az alapvető támogató csoportban, részt vesz a rendszeres csapatmegbeszéléseken és a képzésekben a külső szakértő előadókkal és külföldi előadókkal.

Részt vesz az Átalakítási Cselekvési Terv Tanácsában.

Felügyeli a kurzus témáinak kiválasztását, figyelembe véve saját tapasztalatait, és előkészíti az általa tartott kurzusokat.

Módszertani szakértő a Társadalomtudományi Karon (PS; 0,7 FTE; 27 hónap)

Felelős az FRC általános kialakításáért, biztosítva, hogy a csapat munkája, a külső kommunikáció és a tanfolyamok kialakítása összhangban legyen a szolgálat elveivel és célkitűzéseivel.

Felelős a kifejlesztett kurzusok és hétfégi foglalkozások portfóliójáért, a tantervekért, az előadói kézikönyvekért, a tananyagokért, az előadói létszámért (beleértve a váltakozás biztosítását).

Vezeti az FRC csapatüléseket, részt vesz az Átalakítási Akcióterv Tanács ülésein és a csapatképzésben. Biztosítja a megfelelő visszajelzési munka elvégzését.

Kommunikál a projekt fókuszcsoportjával, tanulási terveket dolgoz ki a diákokkal.

Oktatói csapat

Belső (összesen PS; 2,0 FTE; 24 hónap)

Minimum 8 fő. Részt vesz a csapatképzésen, a csapat- és a tanácsi üléseken. Felelős a tanfolyami portfólió és a hétfégi találkozók előkészítéséért, az együttműködő szervezetekben tartott online kurzusok és személyes tanfolyamok megtartásáért, az egységes vizuális arculat és a hallgatókkal való kommunikáció fenntartásáért, a külső oktatók képzéséért, az oktatóicsapat belső képzésének előkészítéséért és vezetéséért – amit oktatók az oktatóknak alkalmaknak neveznek, a hallgatói visszajelzések értékelése és reflektálása, a hallgatók támogatása és irányítása a tutori szerepek átvételében.

Külső (DPP)

Külső előadók DPP-alapon kerülnek alkalmazásra az egyes kurzusok előkészítésére és előadására - szükség szerint részt vesznek az előadói csapat képzésében.

Együttműködő szervezet módszertani szakértője(DPP)

Felelős az FRC tervezéséért az együttműködő szervezet felé. Részt vesz a Tanács és az FRC-csapat legalább 12 ülésén. Részt vesz az FRC-csapat alapvető támogatásában. Részt vesz a célcsoport igényeinek felmérésében és értékelésében.

Projekttevékenységek koordinátora (PS; 0,5 FTE; 27 hónap)

Koordinálja és szervezi a projekt célcsoportjának - belső és külső oktatók, kurzusok hallgatói és hétfői FRC-találkozók - tevékenységeit.

Felelős az egyes tanfolyamok/hétfői találkozók helyszínének kiválasztásáért, figyelembe véve a célcsoport igényeit. Kommunikál a célcsoporttal. Nyilvántartást vezet a projekt célcsoport képzési terveiről, képzési terveket készít a hallgatókkal.

2. lépés – Tanfolyami/hétfői találkozók portfóliója

A tevékenység célja a Recovery College kurzusportfóliójának megújítása, hogy a hallgatók igényeihez igazodjon a tartalom, a helyszín és az időbeosztás tekintetében.

Az innovatív portfólió olyan kurzusokat tartalmaz majd, amelyek a hallgatók széles köre számára hozzáférhetőek, beleértve a mentális betegségben szenvedők hozzátartozóit és a mentális egészségügyi szolgáltatók munkatársait is. A portfólió a mentális betegségben szenvedő emberek hozzátartozóinak igényeire fog reagálni, akiknek a szeretteikről való gondoskodás kevés idejük jut a személyes fejlődésre és saját jólétükre. Ezért kifejezetten számukra tervezett hétfői foglalkozásokat is tartalmazni fog.

A kurzusok témáit és tartalmát nem lehet előre meghatározni. Ezek meghatározása a nyújtott szolgáltatásban bekövetkező változás megvalósításának lényege. A potenciális hallgatók igényeinek felmérésére kerül sor, amelyből ki fognak derülni a konkrét igények.

A tevékenység célja a Recovery Iskola tanfolyami portfóliójának megújítása, hogy megfeleljen a diákok igényeinek a tartalom, a helyszín és az időbeosztás tekintetében.

E tevékenység eredménye a tanfolyamok és hétfői találkozók portfóliója, amelyet az előadók, a tartalom, a helyszín és az időtartam tekintetében az FRC célcsoportjának változó igényeihez igazítanak. A portfólió az előadók kézikönyveit, tanterveket és tananyagokat is magában foglalja.

Ezt a szakértők, a házon belüli oktatói csapat (teljes munkaidőben) és külső oktatók (DPP formájában), vagy az FRC hallgatói készítik el, akiket a csapat támogat abban, hogy oktatói szerepkörbe nőjenek. A portfólió végleges formájáért a módszertani szakértő felel.

A kurzus témái a pályázat elkészítését megelőzően végzett kérdőíves felmérésből és mindenekelőtt a hallgatók (beleértve a potenciális hallgatókat is) igényeinek alapos vizsgálatából származnak, amelyre az akcióterv megvalósításának kezdetén kerül sor (5. lépés). A témákat az FRC-csapat ülésein vitatják meg, és az együttműködő szervezetek módszertani szakemberei azonosíthatják őket.

A projektpályázat megírása előtti kérdőíves felmérés alapján a kidolgozott tanfolyamok különböző időtartamúak lesznek (beleértve a rövid tanfolyamokat - 1 órás, 2-4 órás és hétfői találkozókat).

A portfóliót az FRC kísérleti végrehajtása előtt és annak során készítik el és vizsgálják felül. A csapat a visszajelzéseik és a diákok visszajelzései alapján dolgozik, és az egyes kurzusok megvalósítása után felülvizsgálja a létrehozott anyagokat. Ezeket úgy alakítják ki, hogy lehetővé tegyék az oktatók cseréjét az oktatók alkalmazlansága esetén vagy a kurzus következő ismétlése során.

A portfólió véglegesítésére a végső értékelés után kerül sor (5. lépés), a belső oktatói csoport által végzett értékelésből származó ajánlások és visszajelzések beépítésével.

3. lépés - Stratégiai partnerség

A tevékenység célja, hogy a potenciális hallgatók érdekében együttműködést és egységes kommunikációs stratégiát alakítson ki a partnerekkel.

A tevékenység első eredménye egy funkcionális stratégiai partnerség 1 együttműködő hozzátartozói szervezettel és 2 egészségügyi/szociális szolgáltatásokat nyújtó szervezettel. A második eredmény egy egységes vizuális identitás és kommunikációs stratégia az FRC diákjaival az összes együttműködő szervezetben. A célcsoporttal való kommunikáció szakértő mindkét kimenetért felelős.

Mindegyik szervezetnél van egy DPP-ként alkalmazott módszertani szakértő, aki a saját szervezetén belül felelős az FRC koncepciójáért. Az együttműködő szervezetek módszertani szakértői az FRC csapatának szilárd részét képezik, részt vesznek az alaptámogatásban és néhány tanfolyamon

szükség szerint. Együttműködnek a cselekvési terv értékelőjével a kezdeti hallgatói igényfelmérésben és a végső értékelésben (5. lépés), és felelősek a szervezetükben a hallgatókkal való egységes vizuális identitás és kommunikációs stratégia fenntartásáért.

Az együttműködő szervezetek módszertani szakértői az egyéb szakértők az FRC módszertani kollégáival együtt alkotják az úgynevezett cselekvési terv tanácsot. Ennek célja az FRC irányvonalának meghatározása, a tanfolyami témák javaslatlétéle és jóváhagyása, valamint a kölcsönös együttműködés és a kialakuló partnerségek felügyelete, a tevékenységek elérhetővé tétele a szervezetük potenciális hallgatói számára. Ezért a módszertani kollégák legalább 14 csapatülésen, valamint az FRC tájékoztató ülésén (1. lépés) vesznek részt.

A hallgatókkal való egységes és egyszerűbb kommunikáció megkönnyítése érdekében az együttműködő szervezetekkel közösen az FRC csapata létrehoz egy weboldalt - az FRC tevékenységeivel kapcsolatos információk "bázisát", amely általános információkat tartalmaz a szolgáltatás koncepciójáról, az előadóról, a kurzusokkal kapcsolatos megjegyzésekről és időpontokról, az online hallgatói regisztrációról stb. - a projekt első hat hónapjában. Az FRC teljes csapata a célcsoporttal való kommunikáció szakmai szakértőjének vezetésével együttműködik a honlap tartalmának kialakításában. A honlapot folyamatosan frissítik a portfóliónak megfelelően újonnan létrehozott kurzusokkal (2. lépés), az együttműködő szervezetek linkelnek rá, a Társadalomtudományi Kar teljes csapata ismeri a tartalmat, és aktívan ösztönzi a hallgatókat a honlap látogatására. A Természettudományi és Technológiai Kar hallgatóinak szánt valamennyi promóciós anyag a létrehozott honlaphoz hasonló egységes vizuális arculatot követ.

4. lépés - A Rugalmas Recovery College (FRC) kísérleti végrehajtása

A tevékenység célja a Recovery Iskolai szolgáltatásban bevezetett változás kísérleti tesztelése.

A cél az FRC működésének gyakorlati tesztelése. E cél eléréséért az FRC teljes csapata felelős, a módszertani kolléga vezetésével.

A kísérleti megvalósítás során összesen 360 órányi képzésre kerül sor az új portfólió szerint

(2. lépés), amely 240 óra személyes és 120 óra online képzésre, valamint 3 hétfélig (péntek délután - vasárnap) foglalkozásra oszlik.

A személyes tanfolyamok 60%-a a projektet kérelmező telephelyén kívül, a diákok igényei alapján bérelt helyiségekben kerül megrendezésre. A hétfélig foglalkozásokra a fővároson kívül, bérelt helyiségekben kerül sor, hogy több teret biztosítsanak a résztvevők úgynevezett jólétének. Az online tanfolyamok a ZOOM kommunikációs platformon kerülnek megrendezésre, amellyel a pályázónak már vannak pozitív tapasztalatai.

Minden kurzust (személyes és online) és hétfélig találkozót egy belső és külső oktatói csapat és szupervízorok közösen tartanak (oktatói páros: szakember + mentális betegséggel kapcsolatos tapasztalattal rendelkező személy vagy családtagja teljes munkaidős formában történik az FRC team-ben betöltött teljes munkaidős pozíció túl/felett.).

A tanfolyamon/hétfélig találkozó legalább egyszer részt vevő személyek minimális száma: 180 fő.

Az FRC kísérleti végrehajtása során a csapat 40 órányi (20 óra személyes és 20 óra online) próbakurzust is tart. Ezek célja az érdeklődő hallgatók tájékoztatása a kurzusokról - azok elveiről, tartalmáról, az előadókkal való megismertetés, illetve a hallgatók egymás közötti bemutatása. A cél az, hogy csökkentsék a belépési akadályokat az új FRC-hallgatók számára. Az oktatott kurzusokból összeállított portfólió minőségéért az FRC módszertani szakértője felel (2. lépés).

Az előadói csapat szakértője felel az előadói csapat szakértelméért. Ő felel a külső (új) oktatók képzéséért is - szükség esetén ő határozza meg, hogy a belső oktatói csapatból ki a felelős a képzésért. A szakértő és a módszertani kolléga rendszeresen látogatja az oktatott kurzusokat, és visszajelzést ad az oktatóknak. A hospitálás következtetéseit az FRC-csapat ülésére hozzák be, és ezek mentén változtatásokat javasolnak. Összesen 50 óra hospitálásra kerül sor. Minden egyes hospitálásról jegyzőkönyv készül.

A módszertani szakértő kolléga felelős az oktatói (tutor) csapat irányításáért, és áttekintést ad az egyes oktatók munkájáról, valamint szükség esetén gondoskodik az akadályoztatottak helyettesítéséről.

A célcsoporttal való kommunikáció szakértője a módszertani szakértővel együtt felel a diákokkal való kommunikációért és munkáért. Ők felelősek a kommunikáció és a diákokkal való munka szabályainak meghatározásáért, hogy az együttműködő szervezetek csapattagjai ismerjék és kövessék azokat (3. lépés).

A csapat minden egyes FRC-tanulóval egyénileg dolgozik. A csapat a beiratkozás után felveszi a kapcsolatot a hallgatóval, bemutatja és elmagyarázza az FRC koncepcióját, elkészíti a "tanulási tervet", végigvezeti a hallgatót a kurzusokon, feldolgozza a visszajelzéseit, és aktívan ösztönzi, hogy kilépjen a hallgatói szerepből, és a csapat egyik tagjának irányításával átvegye a kurzus oktatójának szerepét.

Az FRC csapata rugalmasan dolgozik munkakörében - kommunikál a leendő hallgatókkal, bemutatja nekik az új kurzusportfóliókat, tanterveket készít, visszajelzéseket szerez és feldolgoz, ösztönzi a hallgatókat az előadói szerepvállalásra, segíti az új hallgatók beiratkozását, ajánlja a számukra megfelelő kurzusokat stb.

Az FRC kísérleti tesztelése és a végső értékelés eredményeinek feldolgozása után (5. lépés)

a csoport elektronikus formában kidolgozza az FRC módszertanát.

5. lépés - Értékelés

Az értékelés célja a következő kérdések megválaszolása:

Milyen mértékben reagál a Recovery Iskola a diákok és a tutorok változó igényeire?

Melyek a Recovery iskola fő előnyei vagy rövid távú hatásai a tanulók számára?

Melyek a főbb tanulságok és ajánlások a lehetséges nyomon követési projektekhez?

A projekt értékelése több szakaszra oszlik:

1. belépési szakasz
2. kezdeti igényfelmérés
3. végső értékelés (beleértve a folyamatos segítségnyújtást)

Minden fázisért egy külső értékelő felel.

A projekt belépési szakaszának célja egy első értékelő jelentés elkészítése. E célból az értékelő, a támogatók és az FRC módszertani szakembere között legalább két találkozóra kerül sor az értékelési kérdések pontosítása érdekében.

A projekt első szakaszában az értékelő irányításával az FRC által megcélzott személyek igényeinek kezdeti, mélyreható vizsgálatára kerül sor. Erre egy online kérdőív segítségével, valamint az együttműködő szervezetek (szakemberek, mentális betegségben szenvedő személyek családtagjai, mentális betegséggel kapcsolatos saját tapasztalatokkal rendelkező személyek) meglévő és potenciális hallgatóival készített interjúk segítségével kerül sor. Az értékelő a cselekvési terv végrehajtásának kezdeti szakaszában javaslatot tesz az optimális felmérés tervére és a konkrét eszközökre.

Ennek a mélyreható vizsgálatnak az eredménye a diákok igényeinek részletes leírása, amelyre a csapat a tanfolyamok és hétvégi foglalkozások portfóliójának kidolgozásakor épít (2. lépés). Az igények vizsgálata biztosítja, hogy a kínált kurzusok (4. lépés) megfeleljenek a hallgatók igényeinek, és a hallgatók szélesebb körét szólítsák meg. Ez biztosítja, hogy a tanfolyamok megtartása során könnyebben betartják a közös tevékenység (co-production) elveit, és maguk a hallgatók is nagyobb hasznot húznak belőle.

A végső értékelés eredménye egy végső értékelő jelentés. Ennek céljai a következők:

- Milyen mértékben reagál a Recovery College valóban a diákok és a oktatók változó igényeire?
- Melyek a Recovery College fő előnyei vagy rövid távú hatásai a diákok számára?
- Melyek a főbb tanulságok és ajánlások a lehetséges nyomon követési projektekhez?

Az értékelő megtervez egy konkrét adatgyűjtési eszközt (interjúk, online felmérések, workshopok stb.), amelyben aztán részt vesz. Folyamatos kapcsolatban áll az FRC csapatával, folyamatos segítséget nyújt a nyomon követésben, a jelentés készítésben, részt

vesz a csapatüléseken. Összesen legalább 4 alkalommal.

Ő a végső értékelő jelentés szerzője, amelynek eredményeit megvitatja a csapattal, és az eredmények alapján a csapattal együtt módosíthatja az FRC menetét.

A Rugalmas Recovery College által nyújtott innováció

A Recovery College koncepciója maga is újítás. Ez a mentális betegségben szenvedő emberek és hozzátartozóik támogatásának és társadalmi integrációjának, valamint a mentális egészségügyi szolgáltatásokban dolgozók szakmai fejlődésének modern, bővülő módja.

A javasolt megoldás több szempontból is innovatív:

Rugalmasság

A szolgáltatás jobban alkalmazkodik a célcsoport változó igényeihez a célcsoport felkutatásának, elérésének és bevonásának módjait illetően. A tanfolyamok különböző helyszíneken zajlanak, a hallgatók igényeinek és kívánságainak megfelelően. A portfólió különböző hosszúságú tanfolyamokból áll, beleértve a nagyon rövid képzési eseményeket és fordítva, a rendszeres találkozókat. Olyan témákat tartalmaz, amelyek közvetlenül a hallgatók igényeire és szükségleteire reagálnak.

A rugalmasság kulcseleme a célcsoport elkötelezettségének megváltozása, ahol a diákokat arra ösztönzik, hogy kipróbálják a tutori szerepeket.

A partnerek bevonása

A projekten belüli partnerségi munka biztosítja, hogy a szolgáltatás több diák számára elérhetővé váljon. Világos, koherens és következetes kommunikációs stratégiát került meghatározásra a szolgáltatásra vonatkozóan.

Összetartó csapat - oktatás, képzés, támogatás

A csapattagok nagyobb szakértelemmel és készségekkel rendelkeznek a szolgáltatás nyújtásához. Folyamatos támogatást és módszertani útmutatást kapnak. Egy működő csapat részének érzik magukat, és motiváltak arra, hogy aktívan részt vegyenek a szolgáltatás jövőbeli irányításában.

Külföldi know-how átadása

A korábbi mentális betegségekkel küzdő oktatók (tutorok) jobban kihasználják a tanításban rejlő lehetőségeiket, olyan speciális ismeretekkel és készségekkel rendelkeznek, amelyek segítik őket szakmai fejlődésükben, a csapat pedig kompetensebb abban, hogy támogassa a diákokat a oktatói szerep vállalásában.